

การกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิบัตรการประดิษฐ์

นางสาวรปราณี สิทธิธรรม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-03-1373-6

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 20185133 30 เม.ย. 2546

INVENTION PATENTS INFRINGEMENT

Miss Worapranee Sittisuang

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

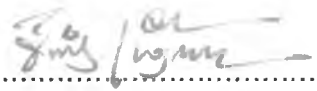
Academic Year 2001

ISBN 974-03-1373-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิบัตรการประดิษฐ์
โดย	นางสาววราปรานี สิทธิสงวณ
ภาควิชา	นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์รัชชัย ศุภผลศิริ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	อาจารย์ยรรยง พวงราช

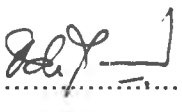

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

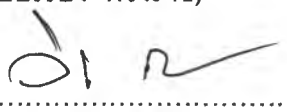

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิติพันธุ์ เข็อบบุญชัย)

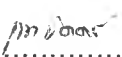
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์รัชชัย ศุภผลศิริ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ยรรยง พวงราช)

..... กรรมการ
(อาจารย์วิชัย อริยะนันท์กะ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ชวลิต อัดตศาสตร์)

วราปรานี สิทธิธรรม : การกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิบัตรการประดิษฐ์ (INVENTION PATENTS INFRINGEMENT) อ.ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์รัชชัย ศุภผลศิริ, อ.ที่ปรึกษา
ร่วม : อาจารย์ยรรยง พวงราช ; 227 หน้า. ISBN 974-03-1376-6

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาถึงลักษณะของการกระทำต่างๆ อันเป็นการละเมิดสิทธิบัตรการประดิษฐ์ และหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิบัตร เพื่อนำมาวิเคราะห์หาความเหมาะสมแก่การคุ้มครองสิทธิบัตร และป้องกันการละเมิดสิทธิบัตร รวมทั้งการนำคดีขึ้นสู่ศาล ทั้งนี้ เนื่องจากบทบัญญัติของกฎหมายในเรื่องต่างๆ ที่กล่าวมายังไม่มีความชัดเจนในบางกรณี ทำให้ไม่เพียงพอแก่การคุ้มครองสิทธิของผู้ทรงสิทธิบัตร และการพิจารณาพิพากษาไม่เป็นมาตรฐานเดียวกันเท่าที่ควร

จากการศึกษาพบว่าปัญหาที่เกี่ยวกับบทบัญญัติมี 2 ประการ คือ ประการแรก ความไม่ชัดเจนของตัวบทกฎหมาย ผู้เขียนได้ศึกษากฎหมายและคำพิพากษาของศาลต่างประเทศ และได้วางแนวทางที่เหมาะสมกับประเทศไทย นอกจากนี้ ผู้เขียนเสนอให้มีการแก้ไขกฎหมายโดยให้ความยืดหยุ่นต่อการใช้บังคับในส่วนของบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการละเมิดและสิ่งที่ได้รับความคุ้มครองตามสิทธิบัตร ในกรณีที่การตีความจะเป็นการขยายขอบเขตสิทธิของผู้ทรงสิทธิบัตรควรใช้การตีความอย่างแคบ ส่วนหลักการระงับสิ้นไปของสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาควรใช้หลักระหว่างประเทศ และการกำหนดความร้ายแรงของความเสียหายให้คำนวณจากส่วนกำไรของจำเลยโดยถือว่าส่วนกำไรของจำเลยคือความเสียหายที่โจทก์ได้รับ อีกทั้ง การกำหนดค่าเสียหายเชิงลงโทษในกรณีที่ผู้กระทำละเมิดไม่เซ็ดหน้า

ประการที่สอง คือ กรณีที่กฎหมายไม่มีบทบัญญัติไว้ ผู้เขียนเสนอให้มีการเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการละเมิดโดยอ้อม และการเรียกค่าเสียหายที่เกี่ยวข้องหรือค่าเสียหายชั้นรอง (Parasitic Damages or Secondary Damages) ก็เป็นการชดเชยความเสียหายได้ประการหนึ่ง และการกำหนดให้การใช้โดยส่วนตัวเป็นข้อยกเว้นการละเมิดสิทธิบัตร เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายสิทธิบัตร

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์.....

ปีการศึกษา.....2544.....

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4186123034 : MAJOR Laws

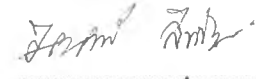
KEY WORD: INVENTION PATENTS / INFRINGEMENT

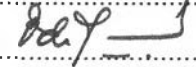
WORAPRANEE SITTISUANG : INVENTION PATENTS INFRINGEMENT. THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR DHAJJAI SUBHAPHOLSIRI, THESIS COADVISOR : YANYONG PHUANGRACH. 227 pp. ISBN 974-03-1376-6.

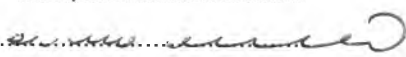
The study is aimed at analyzing various conducts leading to invention patents infringement and general principles of law relevant to patent protection to search for appropriate mean for patent protection and for patent infringement prevention, including proper mean of taking the case to the court. At present, evidence of provision laws is not adequately conclusive for protecting the patentee, and verdicts of various courts are not yet on the same standard.

The study reveals that there are two constraints of the law provisions. Firstly, even though the law stipulates provisions of interpretation of infringement. The author reviews relevant laws and judicial decisions in the United States, United Kingdom and Japan and proposes appropriate criteria for Thailand. Beside, the author recommends that the Patent law B.E 2542 be amended to be more flexibility with respect to infringement and patentability. Should the application of law result in the extension of rights, strict interpretation should apply. International exhaustion shall apply in case of the exhaustion of intellectual property rights and the calculation of the profit of the defendant and be taken that the defendant profit is the damage claim of the plaintiff's determination of claim by mean of penalization in the case of unterrified infringe is also suggested

Secondly, the patent law does not have clearcut infringement provisions. The author suggest that additional provision of indirect infringement be stipulated and that a claim for parasitic damages or secondary damages be considered as another mean of damages claim. Personal use of the invention should be excused from infringement in order to comply with the substance of the patent law.

Field of study.....Laws..... Student's signature.....

Academic.....2001..... Advisor's signature.....

Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้โดยความช่วยเหลือของผู้มีพระคุณหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งรองศาสตราจารย์รัชชัย ศุภผลศิริ ที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำต่างๆ และตรวจแก้ไขอย่างสม่ำเสมอตั้งแต่ชั้นเค้าโครงวิทยานิพนธ์ อีกทั้งท่านอาจารย์ยรรยง พวงราช กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งได้สละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา ที่เป็นประโยชน์ทางวิชาการแก่ผู้เขียน รวมถึงศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ ประธานกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ ท่านอาจารย์วิชัย อริยะนันท์ทกะ ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำ แง่คิดในหลายๆ ด้าน ทั้งแง่วิชาการและการใช้ชีวิต และท่านอาจารย์ชวลิต อุตตศาสตร์ ที่ได้ให้ข้อคิดอันเป็นประโยชน์ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้เขียนขอ กราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทุกๆ ท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้เขียนขอขอบคุณคุณคุณเรืองยศ นาสารี ที่กรุณาให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินคดีสิทธิบัตรในทางปฏิบัติ และคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ ขอขอบคุณคุณคุณมรรควันต์ เดียววิเศษ ที่ได้ช่วยจัดส่งข้อมูลสิทธิบัตรในประเทศญี่ปุ่นมาให้ผู้เขียน และขอขอบคุณคุณคุณสุพรรณนิการ์ ไทยวัฒน์ คุณทรรคพร แสงเทียน และคุณสันติ ดิลกวรโชติ ในการอำนวยความสะดวกยามที่ต้องการ

ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งสำหรับคุณเฉลิมชัย ควรหา สำหรับคำแนะนำ และความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหาข้อขัดข้อง ซึ่งเป็นกำลังใจที่ดีแก่ผู้เขียนตลอดมา อีกทั้งได้อนุเคราะห์เครื่องพิมพ์ตลอดการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ท้ายนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณต่อบิดา มารดา คุณยาย น้องชาย และพี่เตรียม ที่ได้ให้ความรัก ความห่วงใย และเอาใจใส่ผู้เขียนเป็นอย่างดีในเวลาที่ผู้เขียนท้อแท้ หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะมีคุณค่าและประโยชน์ทางวิชาการอยู่บ้าง ผู้เขียนขอกราบเป็นกตเวทิตาต่อบิดา มารดา และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาแก่ผู้เขียนด้วยความเคารพเพียง

วรปรานี สิทธิสรวง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการทำวิทยานิพนธ์.....	3
1.3 ขอบเขตของการทำวิทยานิพนธ์.....	4
1.4 สมมุติฐาน ทฤษฎี และแนวความคิด.....	4
1.5 วิธีการดำเนินการทำวิทยานิพนธ์.....	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดหวังว่าจะได้รับจากการทำวิทยานิพนธ์.....	5
1.7 เหตุจูงใจในการทำวิทยานิพนธ์.....	5
2 ที่มาและแนวคิดในการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตร.....	7
2.1 แนวความคิดในการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรการประดิษฐ์.....	7
2.1.1 ทฤษฎีตามธรรมชาติของผู้ประดิษฐ์.....	9
2.1.2 ทฤษฎีทางเศรษฐกิจ.....	10
2.2 แนวความคิดในการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์.....	11
2.3 แนวความคิดในการให้ความคุ้มครองอนุสิทธิบัตร.....	12
2.4 แนวความคิดในการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรในประเทศไทย.....	13
2.4.1 สิทธิบัตรการประดิษฐ์.....	13
2.4.2 สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์.....	14
2.4.3 อนุสิทธิบัตร.....	14
2.5 หลักสิทธิแต่เพียงผู้เดียวของผู้ทรงสิทธิบัตร.....	15
2.5.1 ลักษณะทั่วไปของผู้ทรงสิทธิบัตร.....	15
2.5.2 ขอบเขตของสิทธิของผู้ทรงสิทธิบัตร.....	16
2.5.3 สถานะทางกฎหมายของสิทธิบัตร.....	19
2.6 ความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรการประดิษฐ์.....	20

สารบัญ (ต่อ)

2.6.1	อนุสัญญากรุงปารีสว่าด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม.....	20
2.6.1.1	หลักการสำคัญของอนุสัญญากรุงปารีส.....	22
2.6.1.2	จุดอ่อนของอนุสัญญากรุงปารีส.....	23
2.6.1.3	จุดแข็งของอนุสัญญากรุงปารีส.....	24
2.6.2	สนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือด้านสิทธิบัตร.....	24
2.6.2.1	หลักการสำคัญของสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือด้านสิทธิบัตร.....	25
2.6.2.1	จุดอ่อนของสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือด้านสิทธิบัตร.....	26
2.6.2.3	จุดแข็งของสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือด้านสิทธิบัตร.....	27
2.6.3	ความตกลงว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการค้า.....	27
2.6.3.1	หลักการสำคัญของความตกลงว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญา ที่เกี่ยวข้องกับการค้า.....	28
2.6.3.2	จุดอ่อนของความตกลงว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญา ที่เกี่ยวข้องกับการค้า.....	30
2.6.3.3	จุดแข็งของความตกลงว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญา ที่เกี่ยวข้องกับการค้า.....	31
3	การกระทำต่อสิ่งที่ได้รับความคุ้มครองตามสิทธิบัตร.....	33
3.1	สิ่งที่ได้รับความคุ้มครองตามสิทธิบัตร.....	33
3.1.1	สิทธิบัตรการประดิษฐ์.....	33
3.1.1.1	ผลิตภัณฑ์.....	35
3.1.1.2	กรรมวิธี.....	36
3.1.1.3	การทำให้ดีขึ้นซึ่งผลิตภัณฑ์หรือกรรมวิธี.....	36
3.1.1.4	เงื่อนไขสำหรับการประดิษฐ์ที่จะขอรับสิทธิบัตร.....	37
	(1) เป็นการประดิษฐ์ใหม่.....	37
	(2) เป็นการประดิษฐ์ที่มีขั้นการประดิษฐ์ที่สูงขึ้น.....	38
	(3) เป็นการประดิษฐ์ที่สามารถประยุกต์ได้ในทางอุตสาหกรรม.....	37
3.1.2	สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์.....	39
3.1.2.1	เงื่อนไขสำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่จะขอรับสิทธิบัตร.....	40
	(1) เป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่.....	40
	(2) เป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่สามารถประยุกต์ได้ใน	

สารบัญ (ต่อ)

3.3.1.3 การตีความข้อถือสิทธิในประเทศสหรัฐอเมริกา.....	66
3.3.1.3.1 การละเมิดตามตัวอักษร.....	66
3.3.1.3.2 การละเมิดตามหลักแห่งความเท่าเทียมกัน.....	67
3.3.2 ประเทศสหราชอาณาจักร.....	70
3.3.2.1 บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการละเมิดโดยตรง.....	70
3.3.2.1.1 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการกระทำ.....	71
(1) การผลิต.....	71
(2) การใช้.....	73
(3) การขายหรือจำหน่าย.....	74
(4) การนำเข้า.....	77
(5) การละเมิดสิทธิบัตรกรรมวิธี.....	80
(6) การกระทำอื่นนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด.....	82
1) การขนส่ง.....	82
2) การเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครอง.....	82
3) การเป็นตัวแทนในการขนถ่ายสินค้า.....	83
4) การเช่า.....	83
5) การส่งออก.....	84
3.3.2.1.2 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับองค์ประกอบภายใน จิตใจของผู้กระทำ.....	84
3.3.2.1.3 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับความยินยอมของผู้ทรงสิทธิบัตร....	85
3.3.2.1.4 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับอายุสิทธิบัตร.....	86
3.3.2.1.5 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับเขตแดน.....	86
3.3.2.2 บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการละเมิดโดยทางอ้อม.....	87
3.3.2.3 การตีความข้อถือสิทธิในประเทศสหราชอาณาจักร.....	91
3.3.2.3.1 การละเมิดตามตัวอักษร.....	91
3.3.2.3.2 การละเมิดตามหลักแห่งความเท่าเทียมกัน.....	91
3.3.3 ประเทศญี่ปุ่น.....	94
3.3.3.1 บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการละเมิดโดยตรง.....	94
3.3.3.1.1 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการกระทำ.....	94

สารบัญ (ต่อ)

3.3.3.1.2	ข้อพิจารณาเกี่ยวกับองค์ประกอบภายใน จิตใจของผู้กระทำ.....	97
3.3.3.1.3	ข้อพิจารณาเกี่ยวกับความยินยอมของผู้กระทำ.....	97
3.3.3.1.4	ข้อพิจารณาเกี่ยวกับอายุสิทธิบัตร.....	98
3.3.3.1.5	ข้อพิจารณาเกี่ยวกับเขตแดน.....	98
3.3.3.2	บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการละเมิดทางอ้อม.....	98
3.3.3.3	การตีความข้อถือสิทธิในประเทศญี่ปุ่น.....	102
3.3.3.3.1	การละเมิดตามตัวอักษร.....	102
3.3.3.3.2	การละเมิดตามหลักแห่งความเท่าเทียมกัน.....	103
3.4	วิเคราะห์การกระทำอันเป็นการละเมิดตามกฎหมายไทย.....	103
3.4.1	บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการละเมิดโดยตรง.....	103
3.4.1.1	ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการกระทำ.....	103
3.4.1.1.1	การผลิต.....	104
3.4.1.1.2	การใช้.....	108
3.4.1.1.3	การขาย เสนอขาย มีไว้เพื่อขาย.....	111
3.4.1.1.4	การนำเข้า.....	115
3.4.1.2	ข้อพิจารณาเกี่ยวกับองค์ประกอบภายในจิตใจของผู้กระทำ.....	119
3.4.1.3	ข้อพิจารณาเกี่ยวกับความยินยอมของผู้กระทำ.....	119
3.4.1.4	ข้อพิจารณาเกี่ยวกับอายุสิทธิบัตร.....	120
3.4.1.5	ข้อพิจารณาเกี่ยวกับเขตแดน.....	120
3.4.2	การตีความข้อถือสิทธิในประเทศไทย.....	120
3.4.2.1	การละเมิดตามตัวอักษร.....	120
3.4.2.2	การละเมิดตามหลักแห่งความเท่าเทียมกัน.....	121
3.4.3	การกระทำอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานอันมีสิทธิบัตร.....	122
3.4.3.1	การปรับปรุง.....	122
3.4.3.2	การซ่อม.....	122
3.4.3.3	การเก็บรักษา.....	124
4	ข้อยกเว้นการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิบัตร.....	125
4.1	ข้อยกเว้นการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิบัตรตามกฎหมายต่างประเทศ.....	125

สารบัญ (ต่อ)

4.1.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	125
4.1.1.1 การกระทำเพื่อการทดลองหรือวิจัย.....	125
4.1.1.2 การใช้การประดิษฐ์ตามสิทธิบัตรในเรือ อากาศยาน หรือยานพาหนะ ในกรณีที่ผ่านมาเข้ามาในประเทศ เป็นการชั่วคราว หรือโดยอุบัติเหตุ.....	128
4.1.2 ประเทศสหราชอาณาจักร.....	130
4.1.2.1 การใช้โดยส่วนตัวหรือไม่มีวัตถุประสงค์ในเชิงพาณิชย์.....	131
4.1.2.2 การกระทำที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการทดลอง.....	132
4.1.2.3 การเตรียมยาเฉพาะรายตามใบสั่งของแพทย์.....	134
4.1.2.4 การกระทำของเรือ อากาศยานที่เข้ามาในประเทศ เป็นการชั่วคราว หรือโดยอุบัติเหตุ.....	134
4.1.3 ประเทศญี่ปุ่น.....	136
4.1.3.1 การใช้เพื่อการทดลองหรือวิจัย.....	137
4.1.3.2 การใช้เพื่อเรือ หรืออากาศยาน หรือใช้กับเครื่องจักร อุปกรณ์ หรือส่วนประกอบอื่นๆ ของเรือหรืออากาศยาน ที่ผ่านมาเข้ามาในญี่ปุ่น.....	138
4.1.3.3 การเตรียมยาตามใบสั่งแพทย์.....	139
4.1.3.4 สิทธิของผู้ใช้การประดิษฐ์อยู่ก่อน.....	139
4.2 ข้อยกเว้นการกระทำอันเป็นการละเมิดตามกฎหมายไทย.....	141
4.2.1 การใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษา.....	141
4.2.2 การกระทำต่อสิ่งที่ได้รับการคุ้มครองตามสิทธิบัตรโดยสุจริต ก่อนวันขอรับสิทธิบัตร.....	144
4.2.3 การเตรียมยาเฉพาะรายตามใบสั่งแพทย์.....	145
4.2.4 การกระทำเกี่ยวกับการขอขึ้นทะเบียนยาตามสิทธิบัตรหลังจาก สิทธิบัตรดังกล่าวหมดอายุ.....	146
4.2.5 การให้อุปกรณ์การประดิษฐ์ตามสิทธิบัตรเกี่ยวกับตัวเรือของ ประเทศภาคี กรณีเรื่อนั้นเข้ามาในราชอาณาจักรโดยอุบัติเหตุ.....	147
4.2.6 การให้อุปกรณ์การประดิษฐ์ตามสิทธิบัตรเกี่ยวกับอากาศยาน ของประเทศภาคี กรณีอากาศยานนั้นเข้ามาในราชอาณาจักรโดยอุบัติเหตุ....	148

สารบัญ (ต่อ)

4.2.7 การใช้สิทธิในสิทธิบัตรโดยผู้ทรงสิทธิบัตรยินยอม.....	149
5 การดำเนินคดีละเมิดสิทธิบัตร	152
5.1 ขั้นตอนทางแพ่งก่อนนำคดีขึ้นสู่ศาล.....	152
5.2 ขั้นตอนในชั้นศาล.....	157
5.2.1 คำฟ้อง.....	158
5.2.1.1 สภาพบุคคลและความสามารถของคู่ความ.....	159
(1) สิทธิของโจทก์.....	163
(2) โจทก์ถูกโต้แย้งสิทธิอย่างไร.....	164
(3) โจทก์เสียหายอย่างไร.....	164
(4) คำขอบังคับ.....	164
5.2.2 คำให้การ	165
5.2.3 การดำเนินกระบวนการพิจารณา.....	165
5.3 ประเด็นปัญหาในคดีละเมิดสิทธิบัตร.....	168
5.3.1 ความเป็นผู้ทรงสิทธิบัตร.....	168
5.3.2 ความสมบูรณ์ของการประดิษฐ์.....	169
5.3.3 ความถูกต้องสมบูรณ์ของคำฟ้อง.....	174
5.3.4 การกระทำละเมิดสิทธิบัตรของจำเลย.....	176
5.3.5 ค่าเสียหาย.....	176
5.4 ภาระการพิสูจน์ในคดีละเมิดสิทธิบัตร.....	177
5.4.1 คดีละเมิดสิทธิบัตรการประดิษฐ์.....	177
5.4.2 คดีละเมิดสิทธิบัตรกรรมวิธี.....	179
5.5 ปัญหาในการดำเนินคดีสิทธิบัตร.....	181
5.5.1 การพิสูจน์เกี่ยวกับลักษณะการกระทำ.....	184
5.5.2 ความเห็นของพยานผู้เชี่ยวชาญ.....	186
5.5.3 การพิสูจน์เรื่องค่าเสียหาย.....	199
5.5.4 นิติบุคคลกระทำความผิด.....	203
5.6 สภาพบังคับทางแพ่งอันเนื่องจากการละเมิดสิทธิบัตร.....	203
5.6.1 ก่อนมีคำพิพากษา.....	203
5.6.1.1 การขอคุ้มครองชั่วคราวก่อนฟ้อง.....	203

สารบัญ (ต่อ)

5.6.1.2 การขอให้สืบพยานหลักฐานไว้ก่อน.....	203
5.6.2 หลังมีคำพิพากษา.....	203
5.6.2.1 การใช้ค่าเสียหาย.....	203
(1) ค่าเสียหายที่เรียกได้ตามกฎหมาย.....	203
(2) การใช้ดุลพินิจในการกำหนดค่าเสียหาย.....	203
5.6.2.2 การสั่งห้ามมิให้จำเลยกระทำละเมิดอีกต่อไป.....	204
6 บทสรุปและเสนอแนะ.....	205
6.1 บทสรุป.....	207
6.2 ข้อเสนอแนะ.....	216
รายการอ้างอิง.....	222
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	227